

BÉTSI MAGYAR KURIR.

SOKFÉLE, TOLDALÉKÚL

Nr. Indult: Pénteken, Mártzius' 14-dikén, 1834. 21.

N A G Y B R I T A N N I A.

(Limerich Chronicle.) Szomszédaságunk mintegy 50 angoly mertföldnyire Febr. 17-kén éjjel ki volt világosítva. A' hegyek gyönyörű jelenetben tűntek elő. Azt mondják, a' világosítás Shiel felszabadításának öröme történt, 's először Tipperaryban kezdődvén, sebes villámként terjedt Limerick, Clare, Cork, és Kerry Grófságokra.

(Courier.) Sz. Domingóból Jan. 5-ről költ tudósítások szerint, a' Szigeten nagy nyughatatlanság uralkodott, mivel közönségesen azt hitték, hogy egy Frantzia Expedíció jelenik meg, 's a' Köztársaság kikötőhelyeit blokirozza. Minden lázzadásban volt, 's általom intézetek tetettek minden felől. Azomban a' Hayti-ban lévő felek igen kívánni látszottak, hogy Frantzia Országgal kereskedési öszveköltetésbe lépjenek.

Londonban a' Szabad Kőművesek tabernájokban nem régen gyűlés tartott, mellyben a' Lengyel szökevényeknek adandó segedelemről tanakodtak: egyszersmind arról is tétetett tudósítás, hogy a' Segítő biztosság pénze megfogyott, és hogy a' Kormány kinyilatkozatta, melly szerint a' közelébb Portsmouthból érkezett 200 Lengyel számára nints fundus. A' gyűlés, melly különösen tzipra Dámákkal tömve vala, elhatározta, hogy a' Parlamenthez folyamodják segedelem ajánlás végett.

(Times.) A' Kereskedésnek, és hajókázásnak idei állapotjáról az Alsó Ház elibe tudósítás terjesztetett. A' vámból bėjött ebben az esztendőben 18,329,322 font sterling, és így 1 milliommal kevesebb, mint a' mult esztendőben. Ezt a' hiányt a' gabona, pályinka, bor, és tzukor fogyatékjának lehet tulajdonítani. A' kivitel vám az utolsó esztendőben 35,521,558 font sterlingre ment, az az majd 4 milliommal többre, mint a' mult esztendőben.

Febr. 18 kán valami Vombrell nevű embernek állat gyűjteményével rémítő eset adta elő magát Angoly Országban. Ugyan is a' Nevhaveri úton, hol az állatoknak vásár alkalmával nézésül kelle vala kitétetniük, egy az állatok kalitkájokhoz közel fuvarozó tehés szekér, úgy bele ütődött az oroszlán és tigris kalitkájába, hogy ennek vas rúdas oldala azonnal bétört. A' jelenlévők minden kitelhető módon megakarták akadályoztatni az állatok kiszabadulását, de hasztalan, — mert mind a' kettő kirozott, — a' tigris egy juhnyájra rohanván, hármat közzülök megölt, az Oroszlán pedig egy szarvasgulyára, földre terített egy tehenet. A' pásztorok öszvefutának az állatok befogására, vagy megölésére: egy közzülök az Oroszlánra lött, de ez dühösen megfordulván, üldözőjét megtámadta, 's megölte, mielőtt segítség érkezett: végre egy akolban tsak ugyan befogták. A' tigris némelly dologra siető munká-

sokat támadott meg, 's áldozatja leve egy aszszony két kis gyermekével együtt. Az állatt gyűjtemeny tulajdonosa 10 font sterling büntetésre ítéltetett, — maga ajánlásából pedig nem tsak a' temelési költséget magára vállalta, hanem az ezen szerentsétlenségből származott pénzbeli károkat is megtérítette.

Az Alsóház Febr. 27-kén tartatott Ülésében, Ingilby, a' polentataxa eltörlése végett terjesztette elő egy javallatát. Ingilby Ur azt akarta, hogy a' polenta (cehből főzik Angliából a' sert) helyett, más tizikkelyre vetessék az adó, p. o. serre, jó féle borokra (Rajnai, és frantzia) bodzafapályinkára, — továbbá — jádzházakra, titulusokra, és a' jádzház látogatóknak adandó engedelemre. A' Radicalisok Fejek Evans Oberster a' javallat ellen nyilatkoztatta magát, más Radicalisok ellenben p. o. Davies Oberster, Cobbet, Hume, és O'Connell mellette. Peel Ur először gántsolván a' javalló Urnak tréfás beszédét, melly olly rosszszül illik, midőn valaki a' szántóvetők szükségait akarja előadni, azután a' beszédet részenként taglalgatta, hogy lehetetlen legyen most, úgymond, a' polenta egész taxát eltörlöni, nem tanátsós a' tsak nem régiben eltörlött sertaxát behozni, a' bodzfa pályinkára vetendő nagy adó a' törvény kijádzásra szolgáltatna alkalmatosságot. Azért ő a' javallat ellen van, de feltartja magának kesőbb egy biztosság mellett, melly megvizsgálja, valljon a' Miniszterialis Finanz planokkal megegyeztetethető e' a' polenta adó egy részének eltörlése, — magát kinyilatkoztatni. Lord Althorp még jobban rostalgatta a' javallatot, 's megígérte, hogy ha a' Ház ötet ez által támogatja, — Ő is egy érdemes tagnak abbéli indítványát elősegíti, melly szerint a' szántó vetők szükségéinek megvizsgálására egy Biztosság neveztessek

ki. A' szavazáskor Ingilby Ur javallatja 271 szóval 170 ellen félrevetettet. Ez utóbbinak beszédje, mellyet Peel Ur tréfásnak nevezett, itt következik: „Most már jobban elkészültem feladatomhoz, mint az utolsó Ülésben, mikor a' Kintstár Cantzellarius apró pénzzel fizetett ki, azt mondván, hogy én mezei gazda vagyok, tsak most kerültem a' mezőről. Ez által úgy jelenek meg, mint Finantzarius, 's van szerentsém magamat Ő Felsege Kintstár Canczellariusánál bémutatni. Az én tzelem nem ellenkezik a' Miniszterekével, sőt inkább senki sem támogatja őket annyira, mint én, 's most is meg akarom mutatni, miként lehet a' polenta adót, a' Státus jövedelem veszedelmeztetése nélkül felfüggeszteni! Azomban a' felől meg vagyok győződve, hogy Budgetem a' Házon kívül nagyobb megelegedést fog szerezni, mint a' karmellyik, melly 100 esztendő óta előterjesztett a' polenta adó, — a' fertelmes serházakat, vagy mint nálunk otthon nevezik, Ridlyvinket mindenütt elterjesztette, hol a' legrosszszabb emberek öszve gyűlnek, 's kétség kívül a' gyujtogatásokról tanakodnak. Egyéberánt nagy igazságtalanság volt Evans Urtól a' vitez Oberstertől, hogy néhány nappal ez előtt, midőn az ablak adót illető indítványának előterjesztésére a' rendes Szónok által felszólított, elinalt, 's réám, egyszerű mezei gazdára hagyta a' vetekeedést: én pedig meg mutatom, miként lehet a' ház és ablak adót, a' polenta adónak eltörlése mellett is leszállítani, a' nélkül, hogy azért kiküldötséget várnék, melly Tartományunkban tisztelkedjék.“ Itt Peel Robert a' terembe lépett, 's midőn a' Szónok abbéli reményét nyilatkoztatta, melly szerint Tamworth követje, talentomaival ötet támogatni fogja, 's Peel Ur igen nel felelt, —

a' szónok ekképpen folytatá beszédjét: „ha talán a' tisztelt Baronet azt gondolja, hogy én csak tegnapi Vhig vagyok, vagy talán ékesen szóllásom hatalmával a' Toriek táborát akarom megerősíteni, akkor igen hibázik. Én egy felekezet mellett sem vagyok, 's nem is akarok egy fillért is sem a' magam zsebjébe, sem kerületem javára jád-zani, — éppen nem, hanem a' közép, és alsó rend javára szeretném a' polenta adót eltörölni, a' mennyiben a' nép ezerradó megmaradása mellett vagy víz, vagy pálinka ivásra van kárhoz-tatva, pedig egyik sem igen kellemes. A' Kormány jósága által a' pályin-ka olly ótsó lett, hogy 2 1/2 sillingért egy ember akár meg is förödhet benne. 1821 ben mindegyik parasztnak vólt pintzejében egy hordó Ale: vallyon hány ditsekedhetik most avval? Én ennél fog-va a' polenta adó helyett a' ser adót ja-vallom, mint ollyat, melyet a' serfő-ző jobban megfizethet. (Oh! oh!) kön-nyű oh—óht mondani, ha egyebet nem tudunk felelni, de elébb halgassanak ki az Urak! Én egy hordó serre 1/2 sil-ling adót teszek, az 1 1/2 milliomadót hoz bé. Továbbá adót vetnék idegen borokra! (árma) nem értem közönsé-ges, hanem drága borokra, olyanok-ra, mint a' millyeket a' Parlament tag-jai szoktak inni. En tehát magamat is adó alá velem, 's így nints okok az U-raknak morogni. Cham pagnei, Bur-gundiai, 's a' legjobb borokat, ki-vévén a' Cap hort (nevetes) olly for-mán vetném adó alá, hogy az ivókrend-je vétetődjek tekintetbe; ez tehát 257,000 f. sterlinget hozbé. Adót vetnék még a' pályinka kortsmákra is, a' mi esztendönként harmadfél milliomot hozna bé, — továbbá a' Londoni poklokra. (Jád-zóházakra) Ha a' törvény bé nem dug-hatja imez erköltstelenség forrásait, ak-kor által nem látom, miért nem vál-

toztatjuk azokat egy részint Státus jó-vedelem forrásaivá? A' Londoni Püs-pök háza tözsomszedságában is van egy illyen zsványpokol. En azt javallom, mindegyik, a' ki illyen házat tart, fi-zessen esztendönként a' szabadságot 1000 font sterlinget. Az legalább is 5000 fontot hoz bé esztendönként, — mert bizonyosan nem lehet meghatározni, hány illyen pokol van a' fővárosban; azt a' Kormány magasem tudja, 's né-mellyik csak akkor híresedik el, ha va-lamellyik fiatal ember, ki benne min-den pénzt elvesztette, magának nya-kát metszette! De valamint azok adóz-nak, kik vadászatra mennek, éppen úgy kellene azoknak is adót fizetni, kik a' pokolba járnak! (szörnyű katza) Itt a' kegyes Inglis (Oxford Univerzitás-nak Képviseleje) napi rendett kiáltott, — illyen beszéd úgymond, nem illik Keresztyén Gyülekezethez. Ez az ész-revétel megkettőztette a' nevetést. „En-delmet kérek, így folytatá a' javalló be-szédjét, elfelejtettem, hogy a' pokol-nak említése, a' finom süleket megsér-ti, azomban nem kívánom, hogy a' tis-telt Baronet, akár a' vadászatra, akár a' pokolra, — szabadság levelet vál-tson. A' Gentlemenek (így hívják az Előkelő Urak Komornyékjokat) Loka-jok és mesteremberek mintegy 5000-en kik a' jádzó házakba járnak, ha fejen-ként csak 10 f. sterlinget fizetnek is, még is 55,000 font sterlingre mégyen. Ha egy fertály múlva Finantz Miniszte-ri hivatalomat a' nemes Lordnak ismét általadom, nem bánom, ha a' Taxát tsekélynek találja, — feljebb viheti. Én csak egy ollyan budgetet akartam ja-vallani, mely a' híres, és tisztelt Pitt Villiamét felülmúlja. Adót kellene még vetni a' titulosokra. Ez az idea nékem olly kivihetőnek látszik, hogy tsudálko-zom, miképp nem jött erre, a' ki en-gemet hivatalomban megelőzött! Egy

kereskedő útasnak adót kellene fizetni, és így a Marquisnak, Grófnak, Báronak, és Baronetnek is. Egy utazó Hertzeg fizessen esztendőnként titulusáért 50 font sterlinget, a Marquis 30 fontot 's a t. a Dámák kivételesenek. Az adót olyanokra nem kellene tolni, kik ritázás közben nem akarnak titulussokkal élni. Ez évenként 120,000 f. sterlinghez bé, 's minden többi javallott adóimmal együtt 4,976,000 f. sterlinget, és így 45,000 fontot, mellyet máshová lehetne fordítani. En a Bullákat is adóztatnám, 's meg vagyok a felől győződve, hogy ez bé hozná, a mit a Kormány a ház és ablak adó által elvesztene. Miután e szerint Budgetemet előterjesztém, általadom hivatalomat a nemes Lordnak, 's kívánom, hogy azt még sokáig viselje az Angoly Nemzet javára."

Az Alsó háznak Febr. 28-kán tartott Ülésében, egy Kérőlevelé következésében, a Kintstár Cantzelliarius azt mondta, hogy ő nem tsak a szántólokat akarja kivenni adó alól, hanem minden mezei gazdaságot illető törvényeket is vizsgálat alá akar vétetni. A tzukortól, és Molasztól járó adót meg kívánta tartatni, Fergusson Ur azt mondta, hogy a nyugot Indiai birtokosoknak hozott áldozat után, — a kereskedésre nézve is, valami kedvezőbb változást várt legyen. Bártsak a kormány a tzukor adóra nézve eltörülne azt az elsőseget, mellyel ez bír másoknak károkra némelly Coloniákban: E vart, és Hutt Urak is, a tzukoradónak megvizsgálását szorgalmaztatták. Lord Althorp az erre való időt, nem tartotta jelenleg alkalmasnak, Peel ellenkezőleg, — a mennyiben úgy mod, Keleten úgy annyira megy elő a felvilágosodás, hogy az ottani gyarmatozók nem igen cokáig fogják tűrni a most fennálló Tarifát. Warburton

kérdezte, valljon Ure Dr-nak észrevételeit a tzukor finomítása felől megvizsgálta legyen e? Stuart Ur azokat semmit erőnek nyilatkoztatá.

NÉMET ORSZÁG.

A Bajor Király Ö Felsőge Mártz. 8 kán következő beszéddel nyitotta meg az Országgyűlését: „Kedves Híveim, — az Ország Rendei! Felette vágytam Burkus, és Szász Országgal, úgy nem különben Hessen Nagy Hertzegséggel, és a Thüringi Tartományokkal vám egységére lépni, — 's vágyom bé is tölt. Örömmel említem ezt, mert ez a Vámegeység a jóllétnek új forrást nyit, 's a Németeket egymáshoz szorosabb öszveköltetésbe hozza. Hogy ez a Vámegeység még tovább terjed, 's az Ausztriai Monarchiával is kereskedési öszveköltetésbe lépünk, reménylem, 's így a kereskedés jótémenyeiben alattvalóim mindenfelől részesülnek. Házam egy új Koronával nevelkedett: Görög Ország kívánsága szerint, a 3 szövetséges Hatalmasság munkássága által, szeretett fiam Otto annak Királya leve: Népemnek részvétele ezen esetnek betsét neveli előtem: Bajor Ország kereskedésének, és szorgalmának ez által új út nyitottik. Szeretett Leányoknak a Hesseni Hertzeggel történt öszvekelése, közelebb hozott két — különben is bárátságban élő Házat: Az utolsó Ország Gyűlés óta a Királyság némelly részében nyughatatlanságok adták elő magokat, — de hogy ez igen kevés helyen történt, azt a lakosok jó indulatjok bizonyítja. Meg tudom én népemnek szavát azon pártoskodókéttől különböztetni, kik hűséges Alattvalók színe alatt meghasonlás magvát szórnak ki: ezek uralkodni szeretnének, minden fennállót öszverontani, az Alkotványt felszorgatni, mellyet Én lelkeseméret-

sen örök. Az én Bajorjaim szeretnek Engemet, 's jól tudják javokra tzelző szándékomat. Minisztereim elő fogják terjeszteni a' számadásokat, úgy szinte vitatásúl több rendbeli törvényjavallatokat, a' miből majd látni fogják az Ország Rendei, hogy kívanságokra igen is volt tekintet. Reménylem, az Országgyűlése, ditséretesen folyand, 's várakozásomban meg nem tsalattatom. " Ő Pelségének kimenetelek az egész Gyűlés három ízben kiáltott Eljent.

FRANTZIA ORSZÁG.

Febr. 28-káról költ Ujságok szerint, az utolsó zenebonába kevert sok személyek fogattattak el. A' Politzia, az Emberrjussok társasága több tagjainál nyomozást vétetett elő, 's tsak ugyan aladtak sok fontos iroványokra, levelekre, pamphletekre, 's t.

(Mercure Seguisien.) Eyrand Politzia Agens megölettetése következtében rendelt vizgálat folyamatban van. Ekkoráig mintegy 20—25 en fogattattak el: ezek közzül némelyek a' kihalgatás után ismét szabad lábra tétettek. Rézre került Chancel Napoleon is Valeneéből, egyik heves Republicanus, a' ki Grenobléban az ottani Praefectus megmotskolása miatt elfogattatott. A' véghez vitt gyilkosság napján, Követ képében, — különös póstán érkezett Sz. Etiennebe. Miután más nap a' vas-úton tovább akart menni, elfogattatott, 's a' Maire elibe vitetett, kinék szemtelenül vissza felelgetett, de mikor később a' vallató bíró belépett, 's motózástparantsolt, más hangon beszélt Chancel Napoleon. Sok fontos iroványok találtattak nálla. Úgy látszik, ez az öszveesküvés meszsze ágazó, 's öszveköttetésben volt minden republicai mozgásokkal Lyonban, Marseillében, és más helyeken.

PORTUGALLIA.

Falmouthból, Lisbonába Febr. 16-ig érkeztek tudositások. Eleinte igen kedvetlen híreket terjesztettek, különösen Saldanha General leköszönése felől, más oldalról, mindég nevedkedő szökdősésekről, 's Dom Miguel Santaremi seregének eloszlásáról. Azomban hiteles kútföböl tudjuk, hogy sem az egyik, sem a' másik nem igaz. Annyi bizonyos, hogy Saldanha General, és Freire Hadi Miniszter között háborúság ütött ki, mivelez utóbbi, ama gyözedelmes tsata után megparantsolta az elsőnek, rontana bé Coimbrába. Midön pedig a' General előadta az akadályokat, mellyek a' parantsolat végrehajtásának útjában állanak, a' Miniszter által Lisbonába rendeltetett. Alig értette ezt meg Saldanha, azonnal megkérte Terceira Hertzeget, vállalná magára a' parantsolatot: erre a' Hertzeg azonnal egy Adjutánst küldött Lisbonába, a' ki a' Tsászárnak tudtára adta, minő veszedelem fogná követni Saldanha Resignatzióját: alig, hogy a' katonák Saldanha leköszönését megértették, azonnal hozzá mentek a' főbb tisztelk, 's őt Commandójának megtartására szorgalmaztatták, sőt fenyegették is, ha külömben reá állani nem akarna. A' Hadi Miniszter egy hivatalos levélben írja a' Generálnak, hogy a' Tsászár maga is kívánta legyen lemondását. Most azomban úgy látszik, megint megbékéltek. A' Tsászár ismét általadott Terceirának egy 5000 főből álló sereget, mellynek jobb szárnyát ő maga, balszárnyát Saldanha General, és közepét Stubbs General fogja commandérozni. Santaremra, hol egy utazó szava szerint mindennapszanként halnak, nem sokára ráülnek. Dom Pedró Febr. 9-től 14 ig a' serregnél volt, 's betegesen tért vissza. Napier Admirál Febr. 11-kén a' közal-

lásra ment, kétség kívül, hogy 2500 embert a Tajó déli oldalára szállítson. Azolta Salvaterrát megszállotta. A Miguelisták Lemos Generális alatt, Aldea Gallegából, Alcophetéből, 's más helyekről kitakarodtak, 's Febr. 14-kén éjjel Santaremba visszahúzódtak. Dom Miguelnek 4000 főből álló éjszaki serege Gróf Almer alatt a Dourótól, Coimbra felé húzódott, de a fősereggel való egyesülésben Saldanha Generál által megakadályoztatott. A Miguelisták öszvesen 20,400 gyalogokra, és 2250 lovasokra tételnek; a Constituzionalisok ellenben 56,850 gyalogokra, és 1425 lovasokra: az utóbbiak között igen sok gyakorlatlan szabadosok, 's 800 ujonnan érkezett Belgák vagynak. Lord Howard de Valden Brittus, és Mortier Báró francia Követek, Lisbonába érkeztek. Sarmento Moreas, a Portugallus Követnek testvére a Londoni Udvaron, egy gőzhajón Cadixba akart evezni, 's innen a Madridi Udvarhoz. Nagy vissza élés uralkodott ekkoráig a Nagy Britanniai jobbhagyónak adandó privilegiumra nézve Lisbonában. A Miguelisták Figueirából tsak nem egészen kitakarodtak. Macdonnel Generál még mindég ott volt, az Angliába való elútasásra várván alkalmatosságot. Millyen nagy tiszteletben van Terceira Hertzeg még az ellenség előtt is, az is bizonyítja, hogy mihelyt a Hertzeg a vár előtt a Commandót általvette, megkettőztettek az örök, később pedig, miután a Commandót letette, ismét előbbi lábraszálltattak.

SPANYOL ORSZÁG

(Messager des Chambres.) Egy Kir. Decretum erejénél fogva 25,000 katonára szedetik, 's a szedés alól a nemesek csak 2000 frankkal válthatják meg

magokat. Bilbao ba egy Kir. Commissarius küldetett, a ki az elfogott Insurgenseket perbe idézteti. Palafox Generál, mint mondják, Commandót, 's e mellett Spanyol Grand titulust nyert. A Kormány új törvényt szándékozik hozni, a Majoratusra, és az alsóbb iskolai tanításokra nézve. A Publicumot most nagyon foglalatostkodtatja az a kérdés, valljon a Cortesek Üléseik nyilvánosok lesznek e' vagy nem? A Kormány ebben a tekintetben még nem nyilatkoztatta ki magát, a Miniszterium pedig a Cortesek öszvehívását egyik napról a másira halasztja.

A Portugalliai határról írják: Don Carlos kevés emberével még mindég Villareiban tartózkodik. Torenó Ur, azon okból, mivel Burgos Miniszter; nem akar hivatalt vállalni.

Bordeauxból Febr. 28-ról írják: Burgos Miniszter leköszönt, 's helyébe Moscoso lépett. Ez utóbbi, már egy ízben, a Cortesek idejekor Miniszter volt.

B É T S.

Ó Ts. K. Felsége méltóztatott Mártz. 3-kán költ Kir. végzése által a Fiumei Kir. Kormányzéknél hol Báro Luzenszky Károly Ur hivatalát letette, helyébe Zsádányi és Török Szentmiklós Gyófalvi Gróf Almássy Mórítz Urat, eddig a Fő Mszú Kir. Magyar Udvari Cancellariánál tiszteletbeli Udv. Titoknokot, első Tábla Biróvá egyszersmind Kir. Tanácsossá és Fiume 's Buccari Sz. Kir. tengeri városok. Vice Kapitányává kegyelmesen kinevezni.

Ó Ts. Kir. Felsége Jan. 22-ki Kir. végzésében az Erdélyországi Thesaurariusnál nyugalomra bocsátott Titoknok Raditsfalvi Török Gáspár Urat minden díj nélkül Királyi Tanácsossá méltóztatott kegyelmesen kinevezni.

M A G Y A R O R S Z Á G.

Po'son Mártzius 19-dikén. A' Te-
kint. Karoknak kerületi ülésében teg-
nap előtt a' beke Birák felállítása fe-
lől szerzett tizikkely végeztetett el. Teg-
nap és ma pedig a' három utóbbi vi-
szonizenetjeik a' Mltóságos Főrendeknek
valának a' tanátskozáások tárgyai.

A' kegyes szerzeti T. Atyák veze-
tése alatt virágzó Pesti Gymanasiumban
tanuló ifjúság első félévi köz megvizs-
gáltatása a' napokban tartatott. A' tan-
ulók öszves száma 728-ra megyen. A'
humanitas 2-dik évi oskolájában tanul-
nak 83 an; az első éviben 115 en; a'
4-dik évi grammatika oskolában 119 en;
a' 3-dik éviben 118-an; a' 2-dik éviben
107 en; az 1 ső évi grammatika osko-
lában pedig 186-an. Mindegyik oskola-
beli tanulóág előmenetele mutatja a'
kegyes szerzeti T. Atyák buzgó igye-
kezetét 's tanításbeli ügyességet. — A'
Pesti nemzeti fő oskolában, — mellyet
Tekintetes Boráros János Ur mint
igazgató' gondos felügyelése jó karba
helyeztet, — tanuló nevendékek szá-
ma 708-ra megyen; névszerént a' har-
madik osztálybeliek száma 137; a' má-
sodik osztálybelieké 281; az első osz-
tálybelieké pedig 290.

Losontz, Mártz. 7-dikén 1834.
A' helv. hitvallású Evang. Egyház Con-
sistoriuma, háládatosságának kifejezé-
séül, és a' tudományok gyarapodásán
örvendezőleg, köteleztetését érve kihir-
detni: hogy az ezen vidéken nyilatko-
zott köz kívánatnál fogva, a' helv. hit-
vallású Losontzi oskolában, hol a' gym-
nasiumi tanulmányokra feljül az aka-
demiai három esztendő s cursusban a'
természet törvénye elvégeztetik, a' Jog-
tudományok különös Tanítószékének is
felállítatását, ditsősségesen uralkodó
Felséges Királyunk születése napját mult
Böjtmás. hava 12 ken ünneplve, meg-

határozván; minekutánna illy jeles ké-
szület bővebb javallatja végett nevezett
Biztosságnak két nagy érdemű Tagjai,
T. Köyi Ján Jó'sef Ur, két, és T. Fá-
ji Fáy Jó'sef Ur hasonlóan két Ezer
forintokat a' tzel elő segelésére önnön
indulatjokból ajánlottak, 's a' Biztos-
ság Javallatja Mlgós Szilassi és. Pilisi
Idősb Szilassy Jó'sef Urnak Szent Ist-
ván Apli Király jeles Rendje Vitézének,
a' Hétszemélyes Tábla Birájának, Tor-
na Vármegye Fő Ispányának 's a' Du-
nántúli H. h. v. Superintendia Fő
Kurátorának, mint ezen Losontzi Egy-
ház és Oskola Fő Kormányozójának meg-
bírálása alá terjesztetett és Ő Nagysá-
ga által is helyben hagyatott volna: tiszt-
elt Ő Nagysága, kinek nevével ezen
Oskola könyvtárában álló érdem oszlop
már régen díszlik, a' felállítandó Jog-
tudományi Tanítószék alapítására, an-
nélkül, hogy megkérettetett volna, há-
rom ezer forintokat pengőben ajánla-
ni kegyeskedett legyen. Illy ditső eré-
nyű negy érdemekkel tetezett Kórma-
nyozónkat éltesse Isten Eklésiank és
Oskolánk javára!

Veszprém. Főtiszt. Balassa
Adalbert, Veszprémi Kanonok Ur,
Mártz. 1-sőjén a' székes templom-
ban reggeli 8 órakor iktatta fényes hí-
vatalaikba, Apostoli Királyunk által a'
mult esztendő véghavában e' Káptalan-
hoz Kanonokságra kegyelmesen kine-
vezett Főtisztelendő Ruszek Jó'sef Ha-
fői Apát 's Keszthelyi Plebánus: — Fő-
tiszt. Csóbráncz Ferentz Osi Plebá-
nus; — Főtiszt. Szalay Imre, m. k.
egyetemi Professor 's m. tudos társasági
rendes tag; és Főtiszt. Kéry János
Atalai Plebánus Urakat. Délben több
Uri személyekkel együtt fényesen meg-
vendéglé Főtisztelendő Külléy János
nagy Prepost Ur az új Káncnok Ur-
kat; kik közül hárman Sz. György nap-
kor, Főtiszt. Szalay Imre Ur pedig

a' folyó okokai esztendő végével fogják elhagyni mostani helyeiket.

Nógrád Vármegyéből. — A' Helv. Vallástételt követő, úgy nevezett Drégely-Palánki egyházi Megye alosperestje, a' Pilis-Maróthi Ref. gyülekezet buzgó lelkipásztora, Nagytiszt. s tudományú Molnár Ferentz Ur, Tiszántuli Főtiszt. Superintendens néhai b. e. Hunyady Ferentz Ur novezes egyházi munkáinak kiadója, fontos hivatala elkezdésekor mindjárt legelső egyházi vizsgálódását nevezatessé tette az által, hogy a' kormánya alá tartozó Hertzeg Eszterházy Ipoly-Pászthói uradalmában lévő Rformata Ekklesiákat, az elhunyt néhai Főmélt. Galanthai Hertzeg Eszterházy Miklós kegyelmes földesurak eránt jobbágyi utolsó köteleességek teljesítésére, halotti tisztesség tételek megadására keresztyéni szeretettel felszólította. Ennek következtében Mártz. 2 dikán szomorú megilletődéssel, s könyhullatások közt tartotta a' Diós-Jenői népes Refor. ker. gyülekezet ezen ő elhunyt kegyelmes földesurának utolsó halotti tisztesség tételét. Melly gyászos alkalommal az említett gyülekezet predikátora Tiszt. Tudós Nagy Mihály Ur, Nógrád Vármegye Táblabírája, a' tárgyhoz illő érzékeny halotti beszédet mondott Rom. 13: 7 versét vévén fontos tanítása tárgyául, és a' helybeli uradalmi tisztesség s különböző hitvallású felekezetekből összegyűlt számos, s most szívekben egybeolvadt hallgatók előtt a' keresztyén jobbágyoknak földesuraik eránt való köteleességeiket szokott ékesszólással előadta. A' szomorú alkalmaztatás mondása közben, számtalan könnyek hullottak a' szeretetnek, tiszteletnek, s jobbá-

gyi háladatoságnak forrásából. Az említett gyülekezet buzgó predikátora által, ezen szomorú alkalmatosságra készített halotti éneket is, az egész gyülekezet ahítatos kegyességgel s mely megindulással zengedezte; végre a' gyász pompát az elhunyt Főmélt. Hertzegnek, de az egész Magyar Hazának is szeretetre méltó fiáért, a' mostani angol nagy Követért, Főmélt. Galanthai Hertzeg Eszterházy Pál' mint a' megszomorodott jobbágyoknak jövőndő Földes-Urokért, ennek szerentses hazaérkezéséért, és sok évi betses és drága életéért, az egész Hertzegi házért az Egek urához felbocsátott buzgó könyörgések rekesztettek be.

Százth márból Febr. 24. A' Szamos vizének teli kiöntései vizmelleki vidékeinket tengerré változtatta; majd befagytak az áradások s most már a' jég alól lassanként a' víz, hol a' földhajlás engedi, árkhába visszavonul, a' jeget pedig a' nappali meleg ereje emeszteti; éjszakánként hidek dereink járnak. Magosabb hegyeink, mint a' szomszéd Marmarosiak is hóval fedettek.

A' Pénz folyamát Mártzius' 13 dikán;
közép árrt:
A' Státus' 5p. Centes Obligázióji 97 5/8
Az 1820-béli sorsosok: — —
Az 1821-béli hasonlók: 157 3/8
Bétsvárosa 2 1/2p. Centes Bankó Obligázióji: 56 1/2 for. keltek, mind Conv.
Bank - Aktziák keltek 1248 1/4 for. ton
Conv. Pénzben.

Igazítás. A' közelebbi Ujság 159 l. felső 4 sorja elején, e' helyett; kis jeles leányai, olvastassék, jeles Kisasszonyai.

Szerkesztető és Kiadó M. á r t o n J o s e f, Professor. (Landstrasse Nro 315.)

Nyomató: Nemes Haykal Antal (Obere Bächer - Strasse Nro 765.)